

לוביסטים בוחשים מאחורי הקלעים, נציגי הדתיים מוחים, חברי מועצה נתונים ללחצים, גורמי דת מוסלמים ניצבים על רגליהם האחוריות, המרכז לנפגעי כתות מפזר תרחישי אימה וערביי יפו זועמים | הסיינטולוגיה מוכנה לרגע ההכרעה: האם תאשר העירייה את פתיחת המרכז המפואר והיוקרתי של הכת בתיאטרון אלהמברה בשדרות ירושלים?

מי

שנמאמיו

| זיו רביב || צילום: תומי הרפז |

אבל הפעם זה נראה אחרת. כאילו פגעו להם בציפור נפשם. קשה לי להסביר זאת, אבל הייתה תחושה שיש בהם מין ריבוק". שמואל גפן מתייחס לבקשה לשינוי הייעוד של מבנה התיאטרון: "מכללה זה שם יפה כדי שהם יוכלו לפעול ואנשים יוכלו ליי פול ברשתם. אבל הם לא מכללה ויש אנשים שנפגעו מהם מאוד קשה. הם כת מסוכנת. הם טוענים שהם יסייעו לאנשים ואולי הם באמת יעזרו בהתחלה לחלק מהאנשים, אבל לחלק אחר זה יעשה רע מאוד. אני מזכיר שגם לני שים של גואל רצון היה טוב מאוד בהתחלה. "אני יודע שיבואו אנשים שיגידו שתל אביב היא עיר פלורליסטית ואני כעד פלורליזם. אבל אני לא חייב להיות חסיד שלהם ואני לא חייב לתת להם את הסיוע שלי". מי שדבקה בחופש ופלורליזם ובעקבות כך גם תצביע בעד פתיחת המרכז היא סגנית ראש העירייה מיטל להבי. "אני תומכת בקיום של הסיינטולוגיה בעיר בדיוק כמו שתמכתי בכנסייה המודמונית וכמו שתמכתי בקרנציה הקורמת בעירי יהודה ברחוב גרוזנברג", אומרת יו"ר מרצ. "אסור לתל אביב למנוע את הפעילות מגוף שהוא חוקי ופועל בהרבה ארצות אחרות בהצלחה. "להפתעתי גיליתי שלדיון בוועדה המי

על פניו מרובר בהליך טכני פשוט, אך בפועל אישור כזה יעניק למעשה אור ירוק לפתיחת המרכז, שפעילותו שנויה במחלוקת. ב-26 ביוני החליטה ועדת המשי נה לתכנן וכנייה לאשר את שינוי הייעוד מתיאטרון למכללה, אלא שעל החלטה זו הוגש ערר על ידי חברי הוועדה הדתיים: הרב גפתי לוברט, בנימין בבאיוף, הרב שלמה זעפראני ושמואל גפן. הערעור התקבל על חודו של קול. לאחר מכן הפעיל יו"ר הוועדה, דורון ספיר, את סמכותו להשתמש בקול כפול והצבעה עברה למליאה, שכאמור תכריע בקרוב אם לאשר את ההיתר או לא. "לפי המידע שאנחנו קיבלנו הכת הזו פוגעת בה" ברה", אומר הרב זעפראני. "אני מקווה שהמליאה תחליט לא לקבל את הבקשה". גורם בעירייה מתייחס לאותם חששות: "הכת הזו משעבדת את האדם, ולא יכול להיות שהעירייה תיתן יד למוסר בעל ער כים של כת מיסיונרית. כשהנושא הזה עלה בוועדה, הגיעו לשם נציגים מהסיינטולוגיה ואפשר היה לראות את המבט הפנאטי בעיניים שלהם. הייתי בהרבה ועדות התנגדויות,

של בניין כת הסיינטולוגיה, ולפי כתב האישום שהוגש נגדו במאי האחרון לכית המשפט המחוזי, הוא ניסה לפגוע בראש אגף הפיקוח על הבנייה בעירייה תל אביב, שוטה חובל, בעקבות הנחייתו להוציא צו להפסקת העבודה בפרויקט. כמו כן הוא חשוד בניי סיון לפוצץ את מבנה הכת במטרה לקבל עוד תקציב מהתנועה. הניסיון להרוס את המבנה לא צלח, אך הפרשה העלתה שאלות רבות באשר לפתיחת המרכז. הוירה המרכזית שבה מתנהל כרגע המאבק היא מליאת מועצת העיר, שחבריה אמורים להצביע בקרוב אם לאשר את שינוי הייעוד של המקום מתיאטרון למכללה. הקולות לשני הצדדים מגוונים, כשמתחילת לפני השטח מוצפים אנשי המליאה במידע ובמסמכים שמטרתם להשפיע עליהם, תוך הפעלת לחצים של ממש. מצד אחד עוי מרים אנשי המרכז הסיינטולוגי ומצד שני אנשי המרכז לנפגעי כתות בישראל. לדברי גורם בכיר בעירייה, שמתני גר להקמת המרכז, אפילו לוביסטים מטעם הסיינטולוגיה התחילו לפעול והם מנסים להשפיע על ההצבעה: "נציגים שלהם פנו אליי ואני יודע שפנו גם אל חברי מועצה נוספים במטרה שנצביע בעד ההליך", אמה

ימים אלה מתנהל קרב יצרי ורב כוחות בעיריית תל אביב, כשבמוקד נמצא המרכז המיפואר והחדש של כת הסיינטולוגיה, שהוקם בהשקעה כספית אדירה בשדרות ירושלים ביפו, על חורבותיו של תיאטרון אלהמברה המיתולוגי. מיד אחרי סוכות תיערך הצבעה גורלית במליאת מועצת העיר, שתכריע האם לאפשר את פתיחתו. המתנגדים, ביניהם חברי מועצה דתיים ואנשי דת מוסלמים מיפו, טוענים שמדובר בכת מיסיונרית שתפגע במדקם העדין ששורר בין שלוש הדתות. לפי המצדדים במהלך, רוח הפלורליזם התל אביבית אינה שוללת את קיום המרכז. עד לפני כמה חודשים הכול עבד לפי התוכנית והבניין היוקרתי קרם אט אט עור וגידים, אבל אז משהו השתכש כשפרשת עו"ד גור פינקלשטיין התפוצצה בקול גדול. המשפטן שימש כיום של פרויקט השיפוץ

מבנה תיאטרון אלהמברה עד לפני כמה חודשים הכול התפוצצה פרשת נור פינקלשטיין

סיינטולוגים פעילים ועוד כמה אלפים של־ קחו חלק בקורסים השונים של הארגון. כת־ חילת שנות ה־80 הוקמה בישראל ועדה בין־ משרדית לבדיקת הכתות בישראל, ברא־ שות חברת הכנסת מרים תעסה גלזה, וב־ שנת 87, לאחר חמש שנות מחקר ואיסוף מידע, כללה הוועדה את הסיינטולוגיה בד־ שימת הכתות הפעילות בישראל. כרות מצוינות כפירוט השיטות שבהן נוקט הארגון כדי לפגוע באויביו. כמו כן, לאור ניסיון עבר להפיץ בכת־ הספר ב־ שראל חוברת הנקראת "הדרך אל האושר" שניסח האברה, החליטה ועדה ציבורית של משרד החינוך לא לאפשר לסיינטולוגיה דריסת רגל במוסדות הלימוד של המדי־ נה. בישראל פועלים כיום מרכזים אחרים

עו"ד חאלד סואלחי: "אנחנו רק מבקשים להעביר מסר לכת: שלא יעלו בדעתם לשתף את בני העיר בפעילות שהשקפתה מנוגדת להשקפת עולמנו. מדובר בנטע זר שאין לו מקום בעיר כמו יפו שמקדשת את שלוש הדתות"

נאיים שנאספו במדינות שונות כמו אוסטר־ ליה, צרפת וגם בישראל הצביעו על שימוש בשיטות של מניפולציה פסיכולוגית. לסיינטולוגיה יש גם עבר עשיר של הס־ תבכויות פליליות ברחבי העולם. בארצות הברית הורשעו תשעה מבכירי הארגון, וב־ ראשם אחת מנשותיו של האברה, באשמת גניבה וקשירת קשה. בכירי התנועה הועמדו לדין במספר מדינות ברחבי העולם, והאב־ רד עצמו גורש מניו זילנד בעקבות תחקירים וחקירות על הסיינטולוגיה והשלכותיה. ועדה פרלמנטרית אוסטרלית קבעה כי הסיינטולוגיה היא "מרקם של כוזב, הונאה ופנטזיה", ולפני שנתיים הרשיע בית משפט בצרפת את בכירי הכנסייה הסיינטולוגית שם בהונאה. בית המשפט קבע כי אין מדו־ בר בדת לגיטימית, כי אם במכשיר לא לגיטימי להוצאת כספים במרמה מחסירי הסיינטולוגיה. ההערכות הן כי בישראל ישנם כאלף

להמציא רת חדשה". אמר ועשה. שוויים של נכסי כת הסיינטולוגיה מו־ ררך היום במיליארד דולר. האברד נפטר בשנת 86 כמיליונה, והותיר אחריו תנועה משגשגת עם מיליוני מאמינים וחברים. בין המפורסמים שבהם ניתן למנות את השחק־ נים ההוליוודיים טום קרוז וג'ון טרכולטה. הסיינטולוגיה מציעה שיטות טיפול שו־ נות שמטרתן לשפר את היכולות הרוחניות והפיזיות של בני האדם, לסייע להם לה־ תמודד עם מחלות פסיכוסומטיות ולהגיע לצלילות תודעתית. אנשי הסיינטולוגיה ידועים בהתנגדותם לרפואה הפסיכיאטרית ולתרופות פסיכיאטריות כגון ריטלין. מצד אחר, הסיינטולוגיה הוכרה באופן רשמי כמוסד רתי או כמוסד ללא כוונת רווח על ידי ממשלות ובתי משפט במדינות רבות ובהן ארצות הברית, גרמניה, איטליה, ספרד, פורטוגל, הונגריה, שבדיה ואוסטרליה. אך מצד שני, ועדות חקירה ותחקירים עיתו־

קומית הגיעו אנשים שהם מלח הארץ, אנ־ שים שאתה ואני מכירים, והם חלק מאלה שחשוב להם שההליך 'אושה' אני מרברת על אדריכלים ואנשים מכובדים אחרים. ואני שואלת, מה? כולם התחלקו על השכל? הבשורה ניתנה רק לנחמן מאומן? אני בעד בריאות הנפש ושכל אחד ימצא את הדרך שלו אל האור. גם בתורה כתוב: ארם לפי אמונתו יחיה".

לא רק אדם באמונתו יחיה, אפילו חיזור כאמונתו יחיה, גם אם קוראים לו "זינו" והוא היה עריץ שתי לפני 75 מיליון שנה, אז הוא שתל בהרי געש נשמות של חיזורים ואחר כך הפציץ את ההרים בפצצות מימן. זהו הרי חלק ממשנתו של ל. רון האברד, הפילוסוף האמריקאי שייסד את הסיינטולוגיה לפני כ־60 שנה. הניסיון לסלק מנפש האדם את אותן נשמות חיזורים הוא חלק מתוכנית הלימודים המתקדמים בסיינטולוגיה. גם אם זה נשמע לכם מופרך, האברד דווקא ידוע כאדם שעומד במילותיו, ולראיה הנה משפט מפורסם שהוא טבע: "אם מישהו רוצה להר־ ויח מיליון דולר – הדרך הטובה ביותר היא

זעפראני פונגים בחברה / פינקלשטיין, הכל השתבש / אגבריה, התנגשות / משהראוי צריך הסברה / ליכטנשטיין, כת מסוכנת / להבי מלח הארץ / סגל, ארגון חיובי

א מי שמאמין

של סיינטולוגיה, כשהגדול והמרכזי בהם ממוקם ברחוב שונצינו בתל אביב, לפחות עד שיפתח המרכז החדש ביפו.

לקראת פתיחת המרכז החדש הכי נוסף התנועה סרטון תרמית קצר שמיועד לחברי הכת בעולם. בסרטון מתוארים חברי הסיינטולוגיה ביוקרתו של הבניין החדש והגדול (6,000 מ"ר), בגורם ארבע קומות ועלות בנייתו מוערכת בכ-13.5 מיליון שקל. לפי האילוסטרציה בסרטון, ניתן להבין בנקל כי לא נחסכו כספים בעיצובו. אבל דווקא עובדה זו היא שמקפיצה את המתנגדים הכי גדולים לה' קמתו: המרכז לנפגעי כתות בישראל. "החשש שלי הוא שבניין כל כך מפואר ונוצץ ייצור לגיטימציה לכת מסוכנת", מסבירה רחל ליכטנשטיין, שעומדת בראש המרכז. "אדם שעובר כל יום ליד בניין מפואר נמשך לראות מה יש בתוכו, ומתחיל לחשוב שמדובר במשהו לגיטימי. הוא לא מודע לכך שהסיינטולוגיה היא בעצם כת מסוכנת שגורמת להרס של משפחות ויחידים – הרס נפשי וכלכלי כאחד."

"ברור לי שתהיה למקום הזה השפעה גדולה מאוד על הסביבה. אין לי ספק שאנשים שגרים באזור יקבלו הצעות להצטרף לקורסים, ולכן ההורים צריכים לשמור על הילדים שלהם."

"אנחנו זועקים כי אנחנו רואים מה עובר על האנשים שם. אלינו מגיעים אנשים אחרי שנה-שנתיים בסיינטולוגיה. הם אומרים, 'באתי לשם כי הבטיחו לי יכולות טובות יותר'. ולא רק שזה לא קורה, אלא אותם אנשים זקוקים לטיפול נפשי והמצב הכלכלי שלהם מאוד נפגע. צריך לזכור כי זו אחת הכתות הגדולות במדינת ישראל, וזו הכת שיש לנו הכי הרבה פניות מאנשים

שנפגעו ממנה".

לקראת המערכה שכר המרכז הסיינטולוגי בישראל את שירותיו של יועץ התקשורת שיעיה סגל. "המרכז לנפגעי כתות מנסה לטעון שהסיינטולוגיה היא כת", אומר סגל. "למעשה זה ארגון חיובי ללא סממנים של כת. הם חבר'ה יוצאים מהכלל".

סגל גם מציג תעודת הוקרה שקיבל לואנשי הסיינטולוגיה מעיריית חיפה, על הסיוע והתרומה ההתנדבותית שלהם באסון השריפה בכרמל לפני כשנה.

"הם היו היחידים חוץ מהמטרה ומכ"ב האש שהיה להם חפ"ק על הכרמל", הוא מסביר. "משטרות בכל העולם עוברות עם הארגון הזה. הם נחשבים למומחים בעניין לם בהתמודדות עם אלימות, סמים והתאבדות בכלל. את שיפוט המבנה החדש אפשר להשלים בתוך ימים ספורים, ואלה שמנסים למנוע את הפתיחה שלו גורמים נזק לקהילה. כל יום שהם לא שם זה הפסד לקהילה".

גם על הקשר לקהילה היופאית מספר אותו סרטון תרמית. הוא מדגיש בחיוב רב את הקרבה לאצטדיון בלומפילד ולעשרות אלפי האוהדים שמגיעים לשם מדי שבוע – יהודים וערבים לפי הסרטון – וכמו כן נאמר בו כי בשל המיקום הספציפי הוא יהווה מרכז בינלאומי. בעוד אנשי הסיינטולוגיה בישראל מנפנים בפנייה שלהם לכל הרמות, אנשי הרת ביפו דווקא לא נשמעים מרוצים, בלשון המעטה, נוכח המרכז החדש שצמח להם בלב העיר. "אין להם מה לחפש כאן", מכריז השיח' מוחמד מחאמיה. "אנחנו, המוסלמים ביפו, לא נרצה להצטרף לאנשים האלה. לפני שהם סיימו את השיפוט הם הובילו גל של רשע ביפו. כולנו זוכרים את פרשת פיני

קלשטיין. זה לא היה מהאגדות, הם הביאו איתם את הקללה. אנחנו לא מצפים שהם יביאו שלוה או שלום ליפו. ממה שאני יודע, הם אנשים שמתקיימים מגזלנות, מושכים מאנשים כסף. הם אנשים לא רצויים ביפו".

גם כמאל אגבריה, יו"ר הוועד של עג"מ, אינו נשמע מפויס יתר על המידה: "המרכז לסיינטולוגיה נתפס ככופר בקיומו של אלוהים, ולכן יש פה התנגשויות בין תפיסות. יפו היא רב תרבותית והרתות בסך הכול מסתדרות כאן יפה, אז מרכז כזה יפר את האיזון. הוא נתפס כנטע זר".

הם טוענים שדווקא יתרמו לקהילה ויסייעו בבעיות של פמיים.

"לשם כך יש מרכזי גמילה. שלא ינגנו על העניין של בעיות הסמים. חוץ מזה, תמוה בעיניי זה שקורס בונים את הבניין ואחר כך מבקשים את הרישיון. אני מאור מקווה שהעירייה לא תאשר להם, אבל אני ריאלי. קשה לי להאמין שמי שבנה את זה לא התכוון שיאשרו לו בסופו של דבר להקים את הבנייה".

"אנחנו לא מפתחים מהם", מצטרף לר"ב רים גם יו"ר חאלד סואלה, יו"ר המועצה המוסלמית ביפו. "אנחנו רק מבקשים להעביר מסר לכת: שלא יעלו ברעתם לשתף את בני העיר בפעילות שהשקפתה מנוגדת לה' שקפת עולמנו. הייתי מצפה מהעירייה שלא תיתן גושפנקה לפעילות פרובוקטיבית כזו. מדובר בנטע זר שאין לו מקום בעיר כמו יפו שמקדשת את שלוש הדתות".

עם זאת אחמד משהראוי, חבר המועצה ממצר ותושב יפו, תומך בפתיחתו של המרכז. "אני מאור מכבד את אנשי הדת המוסלמים שמביעים התנגדות, אני רק חושב שטרם נעשתה עבודה מספקת בתיחום ההסברה, הוא אומר. "אני לא חבר בסיינטולוגיה, אולם מכבד כל אדם באשר הוא. כל עוד אף אחד לא יתערב לי בדת שלי או באמונה שלי, אני לא אתערב לו."

לקראת המערכה שכר המרכז הסיינטולוגי בישראל את שירותיו של יועץ התקשורת שיעיה סגל: "המרכז לנפגעי כתות מנסה לטעון שהסיינטולוגיה היא כת. למעשה זה ארגון חיובי ללא סממנים של כת. הם חבר'ה יוצאים מהכלל"

גורם בעירייה: "אלהמברה הוא אייקון תרבותי זה דורות ואי אפשר לקחת אותו בהינף יד"

"צריך גם לזכור שיפו – ובעיקר שדרות ירושלים – סבלו משנים ארוכות מרי של הזנחה ועבודות מתמשכות. מרכז מודרני שזוהי ימשוך אלפי מבקרים לליבה של השרדה ויביא פרנסה לשרדה שכה סבלה".

אגבריה לא מצליח להבין את משה' ראוי: "מפתיע אותי שהוא לא מתנגד, אבל זו החלטתו ואנחנו מכבדים אותה".

עוצמת ההתנגדות של המנהיגים היפואים לא מבהילה את שיעיה סגל, להפך הוא מציג עצומה שחתומים עליה כאלף מתושבי יפו שדווקא תומכים בפתיחת המרכז הסיינטולוגי.

"הוחלט להחתים את התושבים על העצומה מכיוון שמשקרים לחברי המועצה", סגל מכוון את דבריו למרכז לנפגעי כתות, שלטענתו מושך בחוטים מאחורי הקלעים. "מי שטוען שהסיינטולוגיה נחשבת לכופרת בדת, אומר זאת מתוך בורות. טוענים שיש להם כל מיני טקסים וזה לא נכון. הם בוודאי לא כת. אחת הבעיות של הארגון הזה היא שלא יודעים בדיוק מי הם. אבל למעשה, אחד מיסודות הסיינטולוגיה הוא לכבד את הדתות האחרות. אגב, יש לא מעט חברים רתים בסיינטולוגיה".

טענה נוספת של המתנגדים לפתיחת המרכז ביפו נוגעת לבניין ההיסטורי שנבחר להכיל אותו, תיאטרון אלהמברה בדרות ירושלים. הוא הוקם ב-1936 ושימש בתחילת דרכו כבית קולנוע גדול וחשוב. הוא היווה מרכז תרבותי-ערבי לתושבי יפו ואנשים מכל ארצות הסביבה נהרו אליו. גדולי הזמר הערבי הופיעו שם, כולל אום כולתום, פריד אל-אטרש ולילה מוראה. "המרכז הזה גדול ומנקר עיניים, אבל לפני 48' אלהמברה היה מוכר כמרכז תרבות פלסטיני שנהג למשוך אליו אנשים מכל המזרח התיכון", מציין אגבריה. "היה נכון להקים בו מרכז תרבות ערבי ולא להביא רת במירכאות ולתת להם פה מקום של מלאכים".

גורם בעירייה טוען כי מדובר בסמל יפואי שעומד להיפגע: "אלהמברה הוא אייקון תרבותי זה דורות ואי אפשר לקחת אותו בהינף יד, מדובר בהיכל התרבות של יפו כבר עשרות שנים".

כמסמך של מרכז הסיינטולוגיה שהועבר למליאת העירייה לקראת ההצבעה הגורמת לית מוצגות שתי תמונות של המקום, אחת צולמה טרם השיפוץ והשנייה בימים האחרונים. "תמונות אלה מרכרות בעד עצמן", נכתב בפנייה. "ובדי לכול כי לולא הבקשה לשימוש חורג, היה ונתר בניין מפואר זה במצבו הקודם, היינו נטוש ומוזנח".

השבוע כתב הרב הראשי הספרדי, שלמה עמאר: "ברור מאוד כי אין לעזור ולסייע לכת וארגון אשר סימני שאלה גדולים עומדים לנגדו בכל צד וכיוון, וכי וודאי שכלל כהאי גוונא ראוי להימנע מתמיכה כל זמן שלא התבררו פעולותיהם ולא נתבררה צדקת דרכם."

"עזרת גורמים חשובים לכת זו תהווה מתן לגיטימציה, אישור ותמיכה, שזהו דבר בלתי אחראי. ברי לי כי בעניינים כאלה ודומיהם יש לנהוג ב'שב ואל תעשה' ולהימנע מצעדים אשר בכוא היום יגרמו להרסה אצל מקבליהם".

צילומים: תומי הרפז, מיכאל שטיבל, רונן מחלב, שאול גולן, חגי אהרון, יריב כץ